

biskupa, koji će sv. evanđelje propovjedati u njegovom materinjem jeziku.

Što je onda vriedilo, mislimo, da sada još u mnogo većoj mjeri vriedi.

Prihvaćamo ovu zgodu, da V. P. izrazimo naše duboko počitanje.

Trst, 17. veljače 1884.

Predsjedništvo pol. sl. dr. «Edinosti».

V obrambo.

(Dalje.)

Preidimo zdaj na očitjanje, da v svojej jezi okolo sebe mahamo, da smo neuki, da ne znamo pisati, itd.

Rekli smo uže in dokazali do pičice, da je možakar, ki je pisal imenitni podlistek v »Narodu«, v svojej strasti prekoril meje dostojnosti; tacega surovega veselja nad domišljavo upehanostjo svojega nasprotnika, takega vtikanja družnic v politične prepire pač ne moremo imenovati delo »visokih gospodov«, kakoršnega se podlistkar sam imenuje, to je temveč delo surovega Janeza.

Vse, kar je bilo izvirnega v omenjenem podlistku, bilo je surovo do ostudnosti. — Kdor pa je količkaj natanko čital omenjeni podlistek, prepričan se je, da pač ne bi se bilo treba nobenemu slovenskemu listu, razen »Naroda«, učiti lepega in dovršenega sloga od onega učenjaka; naš podlistkar je oni slog prav dobro označil; o tem torej to zadostuje.

Mesto pa, da je »učenik« pisec preiskoval, kako mi pišemo, naj bi rajše popravljal slog in ortografijo neke slovenske geografije in še nekaterih drugih knjig, katere je dosedaj menda le pisatelj sam ocenjeval in katerim bi trebalo mnogo popravkov kacega pravega strokovnjaka. Učenjak, ki sam še ne zna ni sklanjati, ni sprežati, in kateremu morajo drugi trebati napake iz slovenske pisave, moral bi malo bolj skromen biti, a ne napadati drugih, ki so se vsaj toliko slovensčine naučili, kakor on, če ne več, ki pišejo in delajo za narod, ter svoje učenosti ne prodajajo za drage novce, kakor to dela on. — Najčudnejše pa je v »Narodu« čitati očitjanje zaradi slabe pisave, v listu, kateri notorično piše najslabšo slovensčino, in katerega politični pregled je včasih bolj podoben nemščini, nego pa slovensčini. — Kar se tiče znanja in temeljitosti pisanja, storil bi tudi list najboljši, da bi tacega prašanja ne stavil na dnevni red, ker dnevnik, ki rabi vsa navadna naznanila in poročila o političnih društvih in popise slavnosti za uvodne članke, šteti se pač ne sme mej duhovito uredovane liste, sicer pa je bil uže dolgo le en glas po vsej Sloveniji, da bi se smelo od prvega slovenskega dnevnika kaj več pričakovati, nego se dobiva. Tega se dotično uredništvo lahko samo najboljši prepriča, ako pokuka le par minut v svoje opravništvo. Šel je dnevnik tudi uže večkrat na limanice, in prav zdaj donša nek »plagiata« nemškega nazovi-učenjaka, prepisovalca, svojim čitateljem kot učenjaško izvirno delo.

Nič prav se torej ne prilega takemu listu, da očita drugim listom, ki niso zahtevali od slovenskega naroda (pravega, ne papirnatega) toliko žrtv, kakor on — slabo pisavo, plitvost itd.

Dozdeva se skoraj, kakor da bi bil »Slovenski Narod« to nalašč učinol, da uže preveliko pozornost ljudstva od sebe odvrne.

»Narodov« učenjak je tudi iz trte zvil ono potrdilo »Edinosti«, da je ostali denar od Lavričevega spominka na visoke obresti naložen pri nekež svetovnej firmi.

Mi dobro vemo, od kod to izhaja. — Goriškega tednika »Wink mit dem Zaunpfahl« smo tudi dobro razumeli. — Stvar se tiče le osebe g. V. Dolenca, zato pa dajmo njemu samemu besedo. On nam piše to-le: »Znano je mnogim, da sem jaz, še predno sem odšel iz Gorice, položil račun o nabranem denarju za Lavričev pogreb, oziroma spominek. Po tem računu je ostalo v letu 1877 kapitala, po odbitih troških za pogreb, pri katerih se je štedilo na vse mogoče načine, 307 gl. 52 kr., a ker so bili zaračunani tudi nekateri doprineski, ki so bili podpisani, pa ne plačani, zato se je ta svota zmanjšala za 33 gl. 16 kr. in je v letu 1877 znašala 274 gl. 36 kr.« Račun dohodkov se vjema z izkazi v listu »Soča« od leta 1875; za troške pa imam pri rokah veljavne pobotnice. Sicer pa sem ta račun predložil v pregled in odobrenje zboru darovateljev dne 3. marca 1877 v goriški čitalnici.

Izkazal sem tudi denar, kateri pa so meni pustili, jaz pa sem ga naložil, ne pri kakež svetovnej firmi, ampak s pupilarno sigurnostjo, kakor se tega vsak interesirani lahko prepriča in kakor se je prepričal tudi odbor političnega društva »Edinost«, ter to tudi potrdil v posebnem zapisniku, ker moja dolžnost je bila, da pred vsem dokazem odboru »Edinosti«, da imam čiste roke. — Pri shodu darovalcev se je tudi govorilo, da bi se z ostalim denarjem napravil spominek na trgu v Ajdovščini, kder je rajnik Lavrič največ delal. — Jaz sam sem se v tej zadevi še z mnogimi darovatelji, ki niso bili pri posvetovanju, ustmeno in pismeno posvetoval in skoraj vsi so pritrčili temu projektu. — Da izvedem ta projekt, začel sem precej leta 1877 pogajanje s županstvom v Ajdovščini, katero mi je zagotovilo, da stvar dobro podpre in da predloži tudi občinskemu zboru, naj dovoli neko svoto v ta namen.

To stvar sem jaz vsako leto večkrat z nova podrezal, ker meni je gotovo več na tem, da bi spominek uže stal, nego pa nekaterim gospodom, ki stvar le iz družega, čisto osobnega stališča dregajo. Še le lansko leto se mi je posrečilo, da je županstvo v Ajdovščini definitivno odgovorilo, da sprejme predlog in da je starešinstvo za spominek dovolilo 100 gl. — Na to sem jaz odposlal načrt spominka in naznanil, da se spominek precej začne delati, ter da jaz, kar bo še primanjkovalo k trošku, okolo 300 gl.,

*) Brez obresti.

Pis.

to, kar Wuttke pripoveduje o »novinarskih pisarnah« (pressbureau). Uže začetkom dotične partije nahajamo pisatelja po prepovedanih potih; tudi tu slepo prelaga, na primer:

»Nachdem der reinigende Sturm des Jahres 1848, die Censur hinweggeblasen, Redefreiheit vorhanden war, und die Menschen unverhüllt ihre Ansicht laut werden liessen, wurden die Regierungen mit einem male zu ihrem Schrecken inne, wie ihre amtlichen Zeitungen gar keine Beachtung genossen und dass man ihren Versicherungen und Darstellungen keinen Glauben schenken mochte. . . Was im Regierungsblatt auseinandergesetzt wurde, fand gerade darum, weil es an solcher Stelle zu lesen war, kein rechtes Vertrauen, Anstrengungen, den Regierungen durch eine werthvolle, wissenschaftliche Beilage Ansehen zu verschaffen, erhoben dieselben dennoch nicht zu der erwünschten Geltung. . .«

Wuttke 135—136.

(»A . . nastopila je večja ali manjša tiskovna svoboda. Censura se je odpravila in svobodno se je smelo govoriti in pisati.) H kratu so strahom zapazile vlade, da se nikdo več ne meni za uradne novine, da nihče ne veruje besedam in poročilom uradnih časopisov. Prišlo je tako daleč, da nihče ni veroval celo pravičnim in resničnim poročilom, le zato, ker so se prijavljala v uradnih listih. Potrosila je vlada mnogo novcev, da bi uradnim časopisom pridobila vsaj nekaj veljave, nekaj upliva. Prilagala jim je drage in mnogo cenjene znanostne priloge; a vse zaman! . .«

»Narod« št. 297.

Čestiti čitatelj, ako mu drago, naj se potruži, naj vzame v roke Wuttkejevo knjigo, ter prepriča se lahko, da je tudi vse to, kar podlistkar poroča o Oelsner-Monmergué-u, R(yas) Quehlu itd. pisano brez lastnih študij, preloženo iz nemškega izvirnika. Da ni bilo podlistkarju za zgodovinsko istinitost, da se čisto nič ni potrudil, pozvedavati resnice tudi v teh redkih slučajih, kder je to mogoče bilo brez posebnih težav, vidi se drastično iz tega-le prevoda. Oziraje se namreč na avstrijske razmere, pripovedujeta Wuttke in njegova — senca, naš anonymus:

»Eine Zeit lang, bis ins Jahr 1865, besorgte im auswärtigen Amte der Hofrath Freiherr Max von Gagern, ein in politischen Angelegenheiten gewiegter und zugleich ehrlicher Mann, die Presse.) Als Schmerling gestürzt war, wurde . . . das Pressbureau des Staatsministeriums an das auswärtige Amt übertragen, so dass . . . die amtliche Pressthätigkeit Oesterreichs ganz vom Grafen Mensdorf abhing. Damals wurde als Vorstand des österreichischen Pressbureau der Ministerialrath Fidler genannt, bald aber löste diesen der Legationsrath von Grüner ab, der nach kurzer Zeit in seine frühere Stellung als Generalconsul in Leipzig zurücktrat. Ein (im Oktober 1865) in mehreren Zeitungen übergegangener, sicher auf amtliche Quelle zurückzuführender Bericht *) lautet: »Der nur interimistische, aber nichtsdestoweniger äusserst thätige Leiter des Pressbureau, Hofrath Herr v. Grüner, hat einen Vortrag an den Kaiser entworfen, welcher zum Behufe reichhaltiger und einheitlicher Instruktion der inspirirten

*) Pri Wuttkeji v opombi, str. 159.

še nabere pri prijateljih. — Županstvo pa mi je odgovorilo prve dni tega leta, naj počakam le še 3 mesece, ker se mej tem časom reši tudi prašanje o vodnjaki na trgu v Ajdovščini, ter da se združeno izvršita oba projekta. — Pred ne dolgo pa je bil nek arhitekt iz Trsta v Ajdovščini, kateri zdaj izdeluje ne le načrt, temuž tudi model za Lavričev spominek. — Da je stvar v resnici taka, lahko se prepriča vsaklo pri županstvu v Ajdovščini in pri uredništvu »Edinosti«.

Viktor Dolenc.

To je izjava našega napadanega sotrudnika, katero izjavo podpira zapisnik odbora seje političnega društva »Edinost« od dne 4. t. m., v katerem se je odbor pregledal vse dokumente, na katere se g. Dolenc oprira v svojem razjasnilu. — Stvar je torej jasna, g. D. je stvar hvalevredno dognal in za stvar več storil, nego je bila njega dolžnost; on sam najtežavnejše čaka, da se reši ugodno stvar, za katero je in bo on vedno delal.

Ako pa mi pri tej priliki poprašamo urednika nekega drugega lista, kaj se je zgodilo z nekim drugim spominkom za najzaslužnejšega slovenskega žurnalista? ali more on dati tako povoljno pojasnilo, kakor je to storil naš g. Dolenc glede Lavričevega spominka?

Da bi hoteli posnemati v brezobzirnosti in surovosti nekatere nose visoko držče »pismouke«, bi morali tukaj rabiti vse druge besede. Toda menimo, da naša mirna beseda bolj v dno seza, kakor pa uže besno lhtanje »Narodovega« učenjaka, in velikodušnost je na mestu, kder nismo daleč od opravičenega pomilovanja.

(Konec prihodnjic.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Cesarjevič Rudolf se napoti z visoko svojo soprogo prihodnji mesec v jutrove dežele. Najprej odpotujeta naravnost v Carigrad, kder ostaneta več dni, potem pa se vrneta skoz Varso v Bukreš, od tod v Belgrad in nazaj na Dunaj. Temu popotovanju, če tudi je le bolj za zabavo, vendar se ne more odrekati važen politički pomen.

V obrtniškem odseku je bila 18. t. m. sklenena resolucija, po kateri se od vlade zahteva, naj kakor hitro mogoče predloži načrt za uredbo denarnic za bolnike.

Trgovinska pogodba mej Avstrijsko-ogersko in Francijo je bila 18. t. m. v Parizu podpisana.

V Hercegovini na črnogorskeji meji je 15. t. m. vojaška patrola zopet zadela na roparje, v boji sta bila dva poslednjih ranjena, drugi pa so se umaknoli čez mejo.

Vnanje dežele.

Iz Škadra dobajajo vedno taka poročila, da tuje države pozivljajo na vojno zoper Turčijo; ne le, da se tam kujejo na-

klepe zoper Črnogoro, tudi konzuli velikih držav se žalijo i napadajo. Tako se zadnje dni turški vojaki pretepli francoskega konzula, avstrijski državljani Gemini je hotel konzulu pomagati, ali zdaj so se turški vojaki spravili na tega, pretepli ga. Polkovnik turških vojakov je potem prikomastil v avstrijski konsulat, Geminija hotel probosti ter avstrijskega konzula hudo razžalil.

Na Srbskem so stvari zelo zmešane; poročila iz Belgrada so jako nezanesljiva; celo o zadnjih volitvah se še do danes za gotovo ne vé, ali je resnica ali ne, da je vladna stranka tako sijajno zmagala, kakakor se je poročalo; najbrže so bila ta poročila zelo pretirana, ali celo neresnična, ker sicer ne bi umevno bilo, kako je tam prišlo do ministerske krize takoj po volitvah, ter bil Garašanin poklican k kralju, da sestavi novo ministerstvo.

Ruska država je v srednjem Aziji zopet nove dežele pridobila, governer zahvalinskih dežel je namreč iz Aškabada ruskeji vladi naznanil, da so se štiri turkmenski rodovi v Oazi Merv ruskemu carju nepogojno podvrgli. S tem je Rusija zasadila mej Perzijo in Afganistanom klin, katerega ost je obrnena proti Indiji. Ta oaza je bila nekaj kraljica sveta, iz katere so drville bojevitve vojske in pretresale ves svet; sedaj je ruska pokrajina, strategično velevažna, ključ do bogate Indije z 225 milijonov prebivalcev.

Italijanski kralj je bil po noči od 16. na 17. t. m. v nevarnosti. Ko je namreč železniški vlak, v katerem se je kralj vračal z lova, zapustil Montalto in Corneto, začeli so štirji neznaní oboroženi ljudje streljati na karabiniere, ki so stražili železnico ter vrgli mej nje z strelnim prahom napolnjeno steklenico s prižgano lunto. Karabinier Varichio je šestkrat ustrelil in ranil enega napastnika, ki so potem pobegnoli. Preiskava seje pričela, napastniki pa so še neznaní. V poslanskeji zbornici je minister Genala to dogodbo objavil in pristavil, da vlada skrbno preiskuje, ali je bil namenjen napad na kralja, kakor se misli, in da zbornici vse pozvedbe objavi.

Bonapartisti so 18. t. m. zopet zborovali v Parizu. Sešlo se jih je 3000 in sprejel se je predlog, da se ima ustava predrugačiti in državnega načelnika voliti ljudstvo po neposrednih volitvah.

Iz Sudana poroča general Gordon, da Kartum še ni v nevarnosti i da misli, da se za tamošnje kraje ni bati; on angleškeji vladi priporoča, naj se zopet za vladarje postavijo prejšnjih sultanov potomci, ali njihovi zastopniki, katerim naj bi se na voljo dalo, odločiti se za samostojnost, ali

Journal und Correspondenzen Mittheilungen wichtiger Nachrichten aus allen Ministerien an das Pressbureau beantragt. Vom Ministerconseil ist dieser Vortrag bereits gewilligt und man erwartet für denselben auch mit Zuversicht die Sanction des Kaisers. Auf diese Art wird die inspirirte Journalistik wieder rehabilitirt werden, nachdem sie lange Zeit in verdientem Misscredit gestanden, unter dem Schmerling'schen Regime, weil sie sich häufig Entstellung der Thatsachen zu Schulden kommen liess und wegen der Differenzen im Schosse des Ministeriums selbst oft ganz widersprechende Nachrichten brachte, und in der neuesten Aera ob ihrer Unvertrautheit mit der Tagesgeschichte. Das ist ein dem gefallenen Schmerling gegebener Fusstritt, um Herrn von Grüner zu verherrlichen. . . Dieser Bericht enthält übrigens gleichzeitig ein höchst beachtenswerthes Urtheil des Wiener Pressbureau über sich selbst. Im März 1866 erfolgte eine neue Einrichtung, indem die Sorge für die Zeitungen zu einer selbstständigen Abtheilung des Staatsministeriums gemacht wurde, welcher der Ministerialrath von Hell vorgesetzt ward. Mit ihm arbeiteten der Ministerialsecretär von Falke und die Hofrath Weiss von Starckenfels und Lachenbacher. . . Nach 1866 wurde Falke Leiter, 1873 ward Hofrath von Erb als solcher genannt. Im Ministerium des Aeussern blieb aber eine Berichterstattung über die Presse, welche von dem Hofrath Freiherrn de Pont ausging.

Wuttke. 159—160.

(»Močno slovel je baron Max Gagern, ki je deloval v ministerstvu zunanjih zadev, ter je do leta 1865 vodil časopisje.)

Po odstopu Schmerlingovega ministerstva bila je skupna novinarska pisarna podrejena ministru grofu Mensdorffu. Vodil jo je pa za malo časa ministerski svetovalec Fidler, pozneje pa poslanstveni svetnik Grüner, ki pa je kmalu zapustil svojo službo, ter šel za generalnega konzula v Lipsko. Najbrže iz peresa tega Grünerja (sic!) so v oktobru 1865 prijavile nekatere novine neko zanimljivo poročilo: . . . Začasní, a vendar kaj delavni načelnik novinarske pisarne, dvorni svetovalec Grüner, je za cesarja pripravil »doklad« ali predlog, nasvetujoč, da imajo vsa ministerstva važne namere in naredbe, važne sklepe in dogodke, sploh vse važne stvari poročati novinarski pisarni, da bo ta lože in zmerom jednako navdihovala časopise, ter jih z obilnejšimi dopisi obsipala. Ministerski zbor je uže odobril ta predlog in za gotovo se je nadejati tudi cesarjevega potrdila. Tako bode navdihneno časopisje zopet zadobilo nekdanjo veljavo; to je bilo po pravici izgubilo, ker je za časa ministra Schmerlinga po gostem pogodbe napak zavijalo in tudi vsled navskrižnosti v ministerstvu pogostem, celo nasprotujoča se poročila razširjalo; v najnovejšej dobi pa celó poznalo ni vsakdanjih dogodkov. Tako je novinarska pisarna brenila padlega Schmerlinga. . . le da je Grünerja proslavljala. To naj si čitatelj vsekakor zapomni, zapazil pa je gotovo tudi, da je novinarska pisarna Dunajska z rečenimi besedami obsodila vse prejšnje svoje delovanje. V marci l. 1866 se je novinarska pisarna zopet prestrojila, ter zopet postala posebni oddelek ministerstva upravnega področja. Načelnik jej je bil ministerski svetnik Hell. S tem sta delovala ministerski tajnik Falke in dvorna

pa pripoznati vrhovno oblast krivega proroka. General Gordon trdi, da je posestvo Sudana nepotrebno.

Ovaduhi poročajo, da je krivi prorok sklenol napasti Tokar, predno pride angleška vojska pomoč. — V Sinkatu so uporniki poklali 200 žen in enolico otrok.

General Gordon je 18. t. m. došel v Kartum ter izdal razglas, da Angleška krivega proroka pripoznava za kordofanskega sultana.

Kako zanesljivi so egiptovski vojaki, to kaže ta le dogodek: oddelek vojakov je osebno prinesel kralju v njegovo palačo prošnjo, v kateri protestirajo zoper pošiljatev egiptovskih vojakov v Sudan, in zahtevajo, naj se angleški časniki iz egiptovske vojske odpusté. Prosilci izrekajo v prošnji, da so zastopniki vse egiptovske vojske. Uklenoli so jih in v ječo vrgli.

Dopisi.

Teržanska okolica, 14. Svečana.
(Razne stvari). O barkovljanskem governerju ali po kitajsko »mandarinu«, ni bilo dosti časa slišati v cenjenem listu »Edinost«. Vredno je pa več o njem pisati, posebno sedaj ko se dan za dnevom bolj v svojej »oblasti« šopiri. Temu možu je zlasti trn v peti čest. naš poslanec J. Naberger. O tem ni treba dosti soditi. Da bi barkovljanski »vasogledac« imel toliko krepkega duha v sebi, kakor ga ima od vsega našega ljudstva spoštovani g. Naberger, gotovo bi ga tržaški »neodrešenci« po njegovej smrti za svojega svetnika proglasili. Capovilla ima na nosu tudi nekaj drugih barkovljanov, mej njimi tudi g. Pagos-a iz Grete. Gotovo radi tega, ker ima g. P. nad svojo krémo slovenski napis. Za to se pa g. P. jako malo briga, zna namreč, da prav tisti ljudje, ki iz »nič« na »kaj« pridejo, hote potem vsem ukazovati. (Capovilla se je namreč iz bornega strežaja na prodajalca žganja povzdignol). G. P. bi moral v izgled biti i nekojim drugim barkovljanskim možakom, ki se »capovilli« skoraj — uklanjajo! — Ker uže o capovilli govorimo, pogledati moramo tudi na kraj, kder ima omenjeni človek svoj »redni dnevni večerni zbor«. Oni strašno »imenitni« kraj se nahaja namreč, v krčmi nekega »črešnjarja«. G. Hrovatin (črešnjar) (puro nome!) imel je na svojej krčmi le italijanski napis. Ne vemo pa, kaj capovilla k temu pravi, pred par leti je postavil omenjeni oštir zraven italijanskega se nemški napis nad svojo krčmo. Imenovani krčmar je bil v cenj. listu »Edinost« uže večkrat omenjen. G. Hrovatina prvi posel je bil — krojaštvo, potem je postal finančni stražar, in nato se je poprijel krčmarjenja, koje službo še danes opravlja. Njegova domovina je vrt »Kranjske zemlje« — Vipava, vsa njegova družina pa je (sangué purissimo italiano). V krčmi omenjenega oštirja se shaja tedaj vsa barkovljanska italijanska »inteli-

gencija«, katerej predseduje »imenitna« oseba — capovilla. O teh zborih ne bode ml. občinstvu dosti razkladal. Mala peščica Italijanov i renegatov v Barkovljah je podobna naselbinam, koje Nemci v Bosno pošiljajo.

Prišel je navadni letni čas za vpisovanje v družbo sv. Mohorja. O tej priliki imajo č. g. župniki po okolici nalogo ljudstvu prigovarjati, naj se v to koristno družbo vpišuje. Kakor lansko leto, trudi se i letos barkovljanski g. župnik s prižnice ljudstvu prigovarjati, naj se v to koristno družbo vpišuje. Iz mnogih vasi po okolici se ljudje pri vseh majhnih zaslužkih dosti pridno vpišujejo v Mohorjevo družbo. Čuditi se je pa, da se v sv. Križu, vasi bolj od Trsta oddaljene, nego na pr. Prosek i Barkovlje, tako malo udov družbe sv. Mohorja nahaja, da jih lahko na prste sešteješ.

V »Edinosti« št. 13. od 13. t. m. se je čitalo, da so izveklili pri sv. Jerneju, to je v Barkovljah, iz morja utonjeno žensko. To ni tako, ona ženska je v resnici v Barkovljah utonila, toda v vodnjakug. Starca na novej cesti. Utonjenka je neka 22 letna deklica iz Proseka.

Iz Materijske občine, dne 11. feb.
(Odgovor dopisu v št. 11. »Slov. Naroda« — »iz Materije«).

Rekel sem v zadnjem dopisu od tukaj, da bi imel še marsikaj povedati o minulih volitvah v naš občinski zbor. Najnovejše je to, da so naši »veljavni možje« — 11 jih je, kakor smo zvedeli iz »Slov. Naroda«! — zopet sedli v »žehto« v »Slov. Naroda«, a po vsakem perilu so bolj črni — bolj umazani. Ako ne bi se skrivali za »kljukce« v postavah — kakor modrujejo »veljavne« glave, videli bi jih v pravej njih podobi. Bog ne dal, da so »kljukci« v postavah tako lažnjivi, kakor oni, ker uže tako in tako ne živé od drugega, nego od laži in še kaj hujšega.

Ker jih bližnji naši narodni voditelji v Trstu dobro poznajo ter nočejo sprejemati »masanega« perila, zato so šli v Ljubljano, kder so — dobili potreben proktor, da se perejo. — ali še bolj mažejo!

G. urednik »Slov. Naroda«. — temu se nič več ne čudimo — noče poznati naših razmer, ker daje prostora v svojem listu takim ljudem, katerih delovanje je v pogubo ne le našej občini, temuč našej narodnej stvari sploh. S tem on naravnost škoduje nam Slovanom v tužnej Istri, ker podpira naše narodne nasprotnike, koji gladljo pot zakletim slovenskim sovražnikom Lahonom.

Vsi slovenski časopisi in mej njimi v prvi vrsti »Slov. Narod«, vedno so poudarjali in še poudarjajo, da v naša javna zastopstva — naj si bode uže v državi, deželne ali občinske zборе — moramo voliti neodvisne, odločne, svadajne možje, ako hočemo dospeti do naših narodnih pravic sploh in materijalnega blagostanja posebe.

Kar se vedno iz prepričanja trdi, to se podira, ko se zagovarjajo narodne kukavice. In to dela »Slov. Narod« v dopisih od tukaj!

Nam in daleč okoli je dobro znano, koliko dobrega so storili za tukajšnje ljudstvo in za naš narod sploh oni, koji se perejo v »Slov. Narodu«; — piškavega oreha ne da nobeden za vsa njih dobra dejanja, ker nam niso nobena znana, pač pa vemo, da kakor črvi rijejo proti vsakemu, kdor slepo ne trobi v njih rog.

To, kar vemo mi, vé tudi g. urednik »Slov. Naroda«, a vendar odpira list »neodvisnim« zagovorom! Pravim nevaležnim zagovorom, ker v zadnjem tudi niso pobili niti jedne naše trditve v »Edinosti«. Pa tudi kako bi jo? Dobrih 90% gospodarjev vse obširne naše občine je prepričanih po dolgoletnem opazovanju in žalostnej skušnji, da je vse, kar je bilo brati o naših jednajsterih »veljavnih možeh« v »Edinosti«, gola resnica... In to malo je zadostovalo; ako bo zopetna potreba, še se oglašim, saj naša naloga je ljudstvo poučevati, osvobujevati, »odkrivati smoto zakotnih piscev in farizejev«! Bojevati se za svoj narod »z uma svitlim mečem« je naša sveta narodna dolžnost in to bodem splojeval, dokler mi bode teklo pero. Da mi je pri tem vedno in vedno le za resnico.

Vi pravite, da so moje besede »lažnjivo gojenje«. Dokazali tega niste, in zato ostanete še vedno resnične, ker tako »veljavni« še vendar niste, da bi kdo slepo verjel praznim vašim besedam.

Dokazov ste imeli navesti, ali jih navedite, čas je še vedno; do tedaj pa ostané moj dopis popolnoma veljaven, resničen.

Jaz pa vam dokazem, kar vsak ve v vsej občini, da ste pošiljali ključke po vaseh, da bi ljudstvo zaslepljevali za bližajoče se volitve; — koliko zborovanj ste imeli v »velikej hiši« v Materiji pred volitvijo; koliko »šnopsa« in vina je steklo v ta namen, to vedo tisti, ki so se iznebili vaših mrež še o pravem času. Ko je bil zbran ves svet dušnih slepcev pri jednem od vas, navduševali ste jih, da je

uže vse na vašej strani, da je zmaga vaša itd. Dan volitve ste postavili častne (i) straže, limanice, na katere ste lovili volilce idočé k volitvi. Ali niste napravili in razdeljevali toliko listkov z imeni vaših zvestih pionirjev, da bi lahko prišlo jih na vsakega volilca po več? Niste-li do zadnjega svojega pristaša poslali volit z listki, katere ste vi izdelali? Pa kdo bi mogel vse naštet, kar ste delali, da bi zmagali?

Proti vsemu temu pa se upate trditi v »Slov. Narodu«, da se tacih volitev niste udeležili? Ako vas par vodjev — brez vajakov! — ni prišlo, da bi oddali glasove, ko ste videli, da je ogromna večina volilcev na pravej poti, a vendar ste stali na straži ter lazili okoli volilcev, kakor maček okoli vrele kaše, ne morete trditi, da se niste udeleževali volitve.

Vi govorite o »moralčno poškodovanem ljudstvu«.

Kedo pa je vzrok, da imamo morda v občini več »moralčno poškodovanega ljudstva«?

Temu vprašanju bi rad natančneje odgovoril, a moral bi marsikaj povedati, kar ne spada v javnost.

Kako se radi — baš zakotni pisaci! — skrivajo za »kljukce« v postavi, vemo dobro. Pri vsakej stvari, naj bode uže dobra ali slaba, pravična ali krivična, — ako greš k zakotnim pisacem, (kakoršnega — žal — imamo tudi v Materiji mej »veljavnimi možmi« »Slov. Naroda«, on ti našteje vse »kljukce« v postavi, da mu moraš verjeti, da ti za slano plačilo napravi — rekurs. Takega ste naredili tudi proti sedanjim volitvam, a nadejamo se, da okr. glavarstvo, če tudi ni navdušeno za nas in narodne naše težnje in napredek, vendar ne bode ravvalo po »kljukcih« tako, da bi vam ugajalo, ampak tako, kakor je splošna želja narodova. Postave vendar niso ljudstvu v pogubo, ako bi se pa to zgodilo, kar se nam zdi nemogoče, da bi bile nove volitve, bodite zagotovljeni, da se bodo prav tako izvršile, kakor prvič.

Iz koperskega okraja.

Bralno društvo v Črnekalu je priredilo v nedeljo 17. t. m. v g. And. Cahovih prostorih veselico z govori, deklamacijo, petjem in godbo.

Društveni predsednik g. Jožef Sever pozdravil je dole goste in kaj navdušeno deklamoval: »Mojemu narodu«. Med govorniki sta se nadalje odlikovala gg. Jožef in Janez Andrijašič; zadnji je posebno poudarjal potrebo, da zna ljudstvo pisati in brati — v to je spodbujal navzoče, naj pridno svoje otroke v šolo pošiljajo. Povdarjalo se je tudi pridnejše in umnejše kmetovanje.

Pevci so različne slovanske kore prepevali — dopadala je posebno kompozicija: »ko ponosiš oreš«. Zato pa gre čast učitelju g. Mahničju. Mej točkami je sviral dekanska godba izključljivo slovanske navduševalne pesmi.

Postrežba v krčmi pri Andreju je bila točna, okusna in cena. Pri večerji je tamojnji č. g. župnik napil slovanske vzajemnosti.

Z gg. društveniki smo se prav prijateljsko razgovarjali ter sklenoli v tako koristnih napravah drug drugega podpirati. Tako je prav — živeli vrlji in prijazni Črnikalci!

Dolinski.

Iz Črnega vrha nad Idrijo 24. feb.

Uže jeseni p. l. je ogledovalna komisija spoznala in odločila, da je naše šolsko poslopje nezdravo in nevarno. Nezdravo je zavoljo velike vlažnosti zidovja, po katerem vodene kapljice stoje in v progah po stenah cvrlijo ne le po zimi, temuč tudi v poletji. Nevarno je naše šolsko poslopje, ker ni bilo prav in trdno zidano. To mi vsakteri pripozna, ako mu povem, da je bilo delo naše šole še le leta 1859. dovršeno. Dandanes mora šola kot podrtija prazna stati! Naši šolski očetje (krajni šolski svet) skrbé le toliko za staro šolo, da je vhod v njo zaprt. Okna in vrata šolskih sob stoje odprta, da neusmiljena burja, katera ni redka pri nas, ž njimi loputa ter odtrgane ali razbite koščke sem ter tja meče. Kaj se boste za staro brigadi, saj boste novo šolo imeli? — Le počasi! — Pri šolskej seji, katera je bila 21. januarja l. l. sklenol je naš krajni šolski svet z večino enega glasú, naj se stara šola popravi. Ni jim zadosti, da imajo uže ono ničvredno šolo. Ni jim dosti, da so izdavalí leto za letom samo za popraviljanje po 200 goldinarjev. Sedaj hočejo še nekateré tisočake vtaknoti v ta zid, in tako starini dati novo obliko, da bo v nekaj letih večja in imetnija podrtba. Morebiti sedaj vlažnost iz starega zidovja odpravijo in stara šola postane zdravo poslopje? Ali zid razrinejo in tako lepše in večé prostore naredé za šolsko mladino? — E to se jim težko posreči. — Če pa tega ne umejo, bodo morali vendar po kakih 10 letih novo šolo zidati. Popravljená šola bo zopet vlažna

in nezdrava, za število naše šolske mladine pa premajhna. Saj se narastaj ljudstva v našej fari vsako leto pomnoži za 40 otrok.

Vladi in skušeni možje skrbé zato, da so šole po mestih, trgih in vaseh najlepše hiše. Povsod se gleda na to, da ima šolska mladina zdrave in prostorne sobe. Kaj je pa pri nas ostrašilo novejši šoli nasprotné ude krajnega šolskega sveta? Vprašanje: »Kde pa denar dobomo?« I nekoliko podpore bi bili dobili od dobrih rok višjih krogov, nekaj bi bili sami dali, in nekoliko naj bi bili dolžni ostali. Lažje bi bili dolg polagoma plačevali in novo šolo imeli, nego za staro šolo veliko izdató, potem bodo pa vsako leto zopet troške s popraviljanjem imeli. Naposled jim pa ne bo drugega storiti, nego novo šolo zidati. Naj bi te vrstice naši šolski očetje nekoliko preudarili.

Iz Bosne, dne 14. feb.

Dolgo uže niste nič o meni slišali, po pravici vam pravim, da mi službena dolžnost le malokedaj dopušča, kako privatno pismo pisati, ker pa vedno v nemških in tudi slovanskih novinah o ustaških četah v Bosni berete, moram vam vendar stvar malo pojasniti in stanje v okupiranih deželah opisati.

Jaz potujem od Posavine v Hrcegovino, od Dalmatinske meje do Sarajeva in zagotoviti vam moram, da v vseh teh krajih niti jednega ustaša ni. Priznajem, da se naleti sem ter tja na male repar-ske čete, katere se pa bodo ko mine sto let, tukaj mahajale, kar se ne bo čudno zdelo nikomu kdor pozna naše velike gozde, brezšteviline votline in pečine, in pa lenega Bošnjaka, kateri se rajši po njih skriva in ropa, nego dela.

V vaših časnikih sem bral, da so v Travniškem okraji zloglasnega ustaškega vodjo, Kovačiča ali Kavaliča ujeli. Za Boga, kakšen ustaš? Ujeti je zove Ahmed Navalič, iz Pavice doma, 21 letni, vojniški begun in kakšen korenjak je on bil, uganite, koliko vojniov in orožnikov je ujelo tega zloglasnega ustaša? — Prijel je tega fantalina in predal ga Travniškemu sodu neki seljak, imenom Marko Peša iz Čukala, to se veda, da je dobil zanj 20 cekinov, kateri so bili za Navaliča, ker je večkrat ropal, — od vlade zagotovljeni. Vidite, taki so naši ustaši!

Domače in razne vesti.

Imenovanja. Tukajšnje poštno in brzojavno vodstvo je imenovalo oficijalno gospoda Alojzija Palhača in Franceta Covacicha in praktikantom gospoda grofa Viktorija del Mestre in Ferdinanda Kariza.

Komisija za trasiranje tramvaya na paro iz Trsta v Vipavo in Cervinjan je zadnjo soboto svoja dela izvršila. V vseh krajih, kder se je ustavila, pozdravljalo jo je prebivalstvo z muziko in streljanjem, kar je dokaz, da ljudstvo vé ceniti dobroto tega podjetja.

Pritožbe pomagaje vendar. Ker tukajšnje poštno vodstvo pri razpisu služeb za poštne uradnike vselej zahteva le znanje ital. jezika, zato se je poslanec g. Naberger na Dunaji pritožil ministru trgovine in ta je odgovoril, da precej zaukaže, da se odslej ne bo zahtevalo o poštinih uradnikov le znanje ital. jezika, temuč znanje deželnih jezikov. S tem zaukazom se še nekaj drugega prepriči.

Čestiti duhovščini naznanjamo, da se v našej tiskarni dobivajo vse potrebne tiskovine za cerkvene račune v slovensko-hrvatskem jeziku počeni od 3 soldov za vsako polo. Mi smo te račune dali napraviti na nasvet mnogih duhovnikov, ki hočejo začetí vse skozi uradovati v narodnem jeziku, kar je vse česti vredno.

Kagenori Wooyeno Jushi, poslanik japonski na avstrijskem dvoru, mudi se še soprogi in svojim tajnikom, uže par dni v Trstu in si ogleduje tuk. trgovinske naprave.

Tržaške novosti. — Nesreča. Odpejali so v mestno bolnišnico 47 letno Pipan Jožefo kmetico iz Komna. Ta je po opravih prišla v ponedelek v mesto, a na ulici nagloma zbolí, pade na tlak in se rani na čelo.

Otroški ples. Sad najnovejše kulture. Prihodnji četrtek bode otroški ples v sobani v ulici Torrente št. 16 od 6¹/₂ do 10 zvečer. Ta ples prirede gg. plesni učitelj Hofmann, Mally in Dalla Torre.

Požar. Močno je kadilo iz necega dimnika na trgu Sv. Katarine št. 3. Ljudje misleči, da je požar, brzo pohite po vatrogasce. Ti dojdejo na mesto in prepričajo se, da je le dim izhajajoč iz peči, koje so premočno kurili.

Slovanska čitalnica v Trstu bode imela v soboto, 23. t. m. svojo zadnjo predpustno veselico: tombolo s plesom.

Tržaški Sokol priredi dne 26. t. m., dake zadnji terek maskirani ples v »Monte verde«. Na občeno željo plesalo se bode tudi hrvatsko »Kolo«, (tame v krasnih oblekah raznih slovanskih rodov) ka-

svetovalca Lachenbacher in Weiss von Starckenfels. Malo pozneje je bil Falke voditelj, od leta 1873 pa dvorni svetnik Erb. Ministerstvo zunanjih zadev je imelo in ima še posebni oddelek za časopisje, katero buje še vodi baron de Pont.

(»Narod« št. 298.)

Ozira se na ta hlapčevski prevod, vprašam razsodnega čitatelja, kateri kolikaj pošteni pisatelj ne bi uže pri tej priliki imenoval vira, iz kojega je zajemal? Pri našem podlistkarju pa niti sledú ni najnavadnejše dostojnosti. Oblastno se postavlja po konci, dela se, kakor da bi imel, Bog zna, kako imenitne zveze, ter samosvestja poln z modrim obrazom in resno nagubančenim čelom pripoveduje strmečemu občinstvu: »Pisatelj pozna le imena nekaterih voditeljev, ki so imeli opraviti ali imajo še opraviti s tem poslom; in zopet: »Ako uže načelnikov« novinarskega urada... pisatelj ne more natančno naznaniti, tem manj more naznaniti razne najetnike, ki so zadnjih 25 let v Avstriji javno menenje delali in pačili in sploh motili.« Iz vsega se vidi, da je mislil, po domače povedano, opehariti čitatelje, češ, da je vse te osobne podatke zajemal iz lastne torbe. Ali pri tej priliki se mu je pripetila uprav smešna nezdoda. Ker se namreč niti iz uradnega šematizma ni prepričal, če so vsi navedeni uradniki v istini še v službi, temveč je le predlagal Wuttikejevo razpravo, pisano l. 1873, zato se mu je primerilo, da je vodstvo novinarskega oddelka v ministerstvu vnanjih zadev izročil baronu de Pontu, ne glede na to, da je ta urednik — uže od leta 1879 sem stalno upokojen. V istini, senčnati podlistkar: »Bris mihi magnus Apollo!«

Prof. Fr. Šuklje.

(Dalje prihodnjič).

teri ples je zadnji pot učinil toliko zadovoljnosti in veselja. Kdor želi ustopnico, naj se obrne na odbor, ali pa do prodajnic gg. Ivana Valenčič-a Via Nuova št. 39 in J. Klemenca-a Via S. Antonio št. 2. Dokaz, da ljubav do tega društva raste, je brza množitev njega udov in tudi mi od naše strani toplo priporočamo vsem Slovencem to rodoljubno in važno društvo.

Delalsko podporno društvo v Trstu napravi v nedeljo, 24. t. m. zadnji ples v tem predpustu, v zgornji dvorani gostilne »Zeleni hrib«. K plesu bodo dopuščene tudi maske, katere se objavijo pri nadzornikih plesa. Ples se začne ob 7 1/2 uri, denarnica se odpre ob 7 uri zvečer. Vstopnice se dobivajo uže zdaj v društveni pisarni, zadnji dan pa na vratih ter veljajo 50 soldov. Dvorana bude vsa okrašena, godba izvrstna, čisti dohodek plesa je, kakor navažno, namenjen pokojninskemu zalogu društva.

Veselic slovenskih društev v Trstu zadnji teden so bile tako mnoge, lepe in močno obiskane, da se je kar čuditi. Veliki ples slovenske čitalnice v soboto 6. t. m., to vam je bil, kar se tiče odličnosti in elegancije, gotovo eden najlepših plesov v krogih tržaške inteligencije; toliko krasotič in prekrasnih toalet se ne vidi tako kmalu skupaj; dvorana je bila skoraj premajhna, a iz galerije je bil to prekrasen pogled. O ponoči se je začel kotiljon, kateri je plesalo do 100 parov; — krasna je bila posebno figura, strelna tarča, iz katere je skočila velikanska pihalnica z napisom »Živela slovenska čitalnica«. — Gospodje so imeli kmalu vse frake polne s prekrasnimi redi, skazali pa so zato tudi svojo hvaležnost, ter krasnemu spolu kar sipali na stotine jako elegantnih sopkov. — Odboru vsa hvala za tako odlično uredbo in eleganco. S takimi veseljami si v kratkem čitalnica zopet pribori staro svojo slavo.

Tržaškega podpornega društva ples v gostilni »Rè d'Ungheria je bil primerno dobro obiskan, dvorana okusno odlična, plesalo se je do jutra. — Delalsko podporno društvo je, ker je bilo povabljeno, tudi odposlalo svojo deputacijo na ta ples in s tem dokazalo, da želi tudi temu društvu najboljšega uspeha, ker v Trstu je toliko slovenskega elementa, da lahko prav dobro obstojite tudi 2 delalski društvi.

Pekovsko pevsko društvo »Jadranska Zarja« je imelo v nedeljo sijajen ples v dvorani na »Zelenem hribu«, katera je bila zato krasno z zastavami in grbi okrašena: podobe cesarja in cesarice ste bili ovenčani z lovorjavinami venci na galeriji pred godbo, na vsako stran pa velike slovenske zastave, vse skupaj jako prijeten učinek. Točno ob 8 uri se je začelo petje, ves moški zbor je nastopil ter pel vse pesmi s pohvalo, da so se morale ponavljati. Čveterospjev »Izgubljeni cvet« pele so gospe in gospodičine, Muhova, Umekova, Modrova, Nučič jako lepo, morale so teško kompozicijo še štirikrat ponoviti. »Pevčevo kletav«, deklarovala je uže znana gospodičina »Muhova s pohvalo, podarjen jej je bil krasen šopek. Drugo, »Slovenko« je deklarovala 9 letna deklica Umekova, bilo je o tem prvem nastopu nekaj posebnega, ta naravna mimika in naglašanje posebnih stavkov osupnole je občinstvo. To boče brez dvombe dobra dramatična moč. Potem se je začel ples, ki je bil jako živahen do ranega jutra. Ako bi bile dve noči skupaj, ne bilo bi nehale, ali blede dan je skoz okna veval, da je dan delu napočil. Počastili so ples nekateri pekovski mojstri, kakor gg. Obršnel, Šramek, Šurk, Trobec, Zeidler, Kocjančič, Elia se svojim drugom in še dva druga. Drugi pekovski mojstri pa, katerih je v Trstu veliko, odlikovali so se s tem, da so rajši počivali. Takim mojstrom bi jaz priporočil malo več rodoljubja in manj sebičnosti, ker tako početje ni pravo, da namreč nekateri mojstri lahonom še vedno pete ližejo. Škodovalo jim boče več, ako se zamerijo svojim delalcem, nego pa lahonске gospodi. To v svarilo za drugi pot.

Porota je obsodila v šestletno trdo ječo Jerneja Terazerja radi ognusnjega občevanja z neko sedemletno punčiko, katera je bila izročena v njegovo varstvo. — Te dni se je zopet pričela obravnava proti obema Mender, ki sta zatožena, da sta usmrtila svojo staro mater, pograbilvi jej dva forinta. Te ne boče tako hitro konec, kajti pri vsakemu izpraševanju dotičnih zatožbenih, dobajajo na dan toli strašni podrobnosti dogodki, da človeku na glavi kar lasje po konci ustajajo, ko jih čita. Dne 18. februarja je c. k. tribunal sklenol na potrdilo porote ustavit i očeta Mateju Menderju, ubijalcu, ker se je skazalo, da tudi on se je udeležil uboja. Obravnava nadaljuje. — Porota je obsodila na smrt nečega A. Šušek-a iz Slivnega pri Komnu, ki je otroka imel z služkinjo M. Berklič, katerega je potem odstranil in usmrtil, ter ga potem zakril pod kup kamenja poleg rimske jave, kder so ga nekolkjo zatem psi zavohali in na dan pritirali.

Tatvine in policijske. Policija je te dni ustavila in odpeljala več tatov v zapor, dva vaciranda brez dotičnih listin in še nekoliko pijancev. Kako malo so bili tatje izbirljivi, vidi se tudi iz tega, da so v nekehi hvi v ulici Farneto odnesli štiri plinova svetila iz pakfonga.

Dolinska čitalnica priredi v dan 24. t. m. ob 6. uri zvečer v občinski dvorani veselico s tem le v sporedom: 1. Petje: Na boji A. Leban, 2. Govor, 3. Petje: V tih noči. A. Leban, 4. Deklam: Pevčeva kletev, 5. Petje: Mlatiči. Justin, 6. Igra: Pes in mačka, 7. Petje: Djačka. Iv. pl. Zajc, 8. Tombola.

Posiv. Odbor Cecilijanskega društva za goriško nadškofijo je sklenol narodne cerkovne pesni, katere se na Primorskem po raznih cerkvah pojejo, zbirati, popraviti in harmonizirati, ter je potem v tej lepšji obliki zopet mej ljudstvo razširiti. Zatorej se obrača podpisani odbor do vseh pred. gg. duhovnikov, organistov in drugih prijateljev narodne cerkovne muzike, da bi onih cerkvenih pesnij, ki se v dotičnih krajih pojejo, tekst (besede) in melodijo (napjev) zapisali in č. g. Danilu Fajgelj-nu, nadučitelju v Tolmin poslali. Pri zbiranju napjevov naj se gleda posebno na stare pesni, v katerih posebno veje slovenski pobožni duh, in na take, ki imajo gledé teksta in melodije kako vrednost. Prvi glas popolnoma zadostuje.

V Gorici, 7. febr. 1884.
Odbor Cecilijanskega društva za goriško nadškofijo.

Zvezna železnica mej južno in tržaško-hrpeljsko železnico, o kateri smo omenili zadnjič, da sta dobila zanjo dovoljenje tržaška inženirja Righetti in dr. Buzzzi, ima se speljati od koloivora južne železnice skoz lesni trg do kolodvora pri svetem Andreju, hrib, ki je mej lesnim trgov in sv. Andrejem, ima se prevrtati.

Neureče. Avstrijska ladija »Sem«, vlastina orebiškega pomorskega društva, razbila se je 14. t. m. pri Wexfordu na angleških bregovih. Ladija je z blagom vre izgubljena in utonili so vsi mornarji. — Na morskem bregu pri mestu Montevideo je 23. januarja t. l. nad 50 ljudi, ki so se kopali, ali ob bregu sprehajali, morje požrlo. Slišal se je najprej zamolkel grom, nebo je naglo stemnelo, morje ob bregovih naglo vsahnelo, potem pa zagnalo take valove, da so se celo v mestne ulice pridrillili in ko so se zopet utekli, pustili so na suhem nad 50 utonjencev.

Povodnji. Iz severne Amerike so poročila, da so v več državah nastopile hude povodnji, ki so silno veliko škode povzročile.

Tobak v Dalmaciji. Finančno ministerstvo je mnogim dalmatinskim občinam dovolilo, da smejo za poskušnjo tobak pridelovati, ako se podvržejo dotičnemu finančnemu zakonu.

Morski kanal do Peterburga. Leseps je bil povabljen v Peterburg, da dovrši novi kanal, ki ima Peterburg neposrednje z morjem zvezati.

Evropske vojske na kopnem. Po podatkih berlinske »Allgemeine Militär-Ztg.« lanko Nemčija takoj v pričetku pošlje na bojišče 1.282.000 mož z 2996 kanoni. Avstrija ima, izimši deželno brambo, 1.000.000 bojnikov in 1604 kanone. Francoska vojska ima 1.487.000 mož in 2892 kanonov; takoj v pričetku more poslati na bojišče 754.000 mož z 2622 kanoni. Italija ima 920.000 mož in 1368 kanonov, ter mora takoj 400.000 mož in 800 kanonov v vojno odpraviti. Rusija ima 1.604.000 vojakov in 4836 kanonov, ter za evropsko vojno lahko porabi 1.257.000 mož in 2982 kanonov.

Dražbe.

V Ajdovščini, posestvo Franca Čibeja iz Ajdovščine, cena gl. 19.533, dne 21. februarja in 21. marca 1884. — V Trstu, posestvo Julije Salvini iz Rocola, cena gl. 6747. — V Ajdovščini, posestvo Simona Bajca iz Ajdovščine, cena gl. 848, dne 20. marca 1884. — V Komnu, posestvo Petra Semic, cena gl. 700, in posestvo Alojzija Gulič-a cena gl. 472, dne 21. marca. — V Trstu, posestvo Ivana Bortoluzzi iz Kadina, cena gl. 7860, dne 28. februarja in 27. marca. — V Tolminu, posestvo Luka Zgaga iz Podberda, cena gl. 3340, dne 13. marca. — V Gradiški, posestvo Jožefa Gerin, cena gl. 1139, dne 28. februarja in 18. marca. — V Trstu, posestvo Mihela Mrz iz Kadina, cena gl. 243, dne 29. februarja in 31. marca. — V Trstu, posestvo Ivana Bello iz Vrdeja, cena 13.980 gl., dne 17. marca in 17. aprila. — V Koprnu, posestvo Antona Furlan iz Cernotic, cena gl. 394, dne 23. februarja in 23. marca. — V Gorici, eno posestvo baronese Teuffenbach, cena gl. 10.500, dne 5. marca in 4. aprila. — V Trstu, posestvo Jožefine Danielis v gor. Čarboli, cena gl. 15.993. — V Tolminu, posestvo Jakoba Valentinčič iz Porzna, cena gl. 2380, dne 29. februarja in 31. marca.

Tržno poročilo.

Kava. — Cene jako trdne; prodalo se je te dni 600 vreč Rio po gl. 62 do gl. 72.

Sladkor — cene se polagoma pomikajo više, ker je nastalo boljše prašanje po tem blagu.

Sadje — Olje — brez vsakespremembe. **Petrolje** — gl. 11 1/2 do gl. 12. **Domači pridelki.** — Fižol še precej iskan in se plačuje dobro, prav tako maslo. **Sen** — dobro konjsko gl. 1.20 do gl. 1.70.

Borsno poročilo.

Borsa je postala zopet živahnejša, kurzi so nekoliko poskočili, tendenca dobra.

Dunajska borsa dne 19. februarja.

žnotni drž. dolg v bankovcih	79 gl. 60 kr
žnotni drž. dolg v srebru	80 » 60 »
Zlata renta	101 » — »
5% avst. renta	95 » — »
Delnice narodne banke	842 » — »
Kreditne delnice	309 » 10 »
London 10 lir sterlin	121 » 65 »
Napoleon	9 » 62 1/2 »
C. kr. cekini	5 » 70 »
100 državnih mark	59 » 30 »

Gospodarsko društvo v Skednju

vabi vse svoje ude na redni občni zbor, ki boče v nedeljo 12. marca t. l. v sobani Matija Sancina, Vrba, ob 9. uri zjutraj. Dnevni red. — 1. Letno poročilo, 2. Predlaganje letnega računa, 3. Volitev novega odbora. **Skednja**, 20. februarja 1884. **Lovro Godina**, predsednik.

Nova tiskarna

Via Torrente št. 2. v Trstu. 100 vizitnic od 60 do 80 sold. 1000 kuvertov z firmo f. 270 Izvršuje vsakovrstna tiskarska dela po najnižji ceni.

Vozni red železnice za Trst.

Od 1. julija 1883 naprej. Odvoz iz Trsta.

6.40 zjutraj (brzovlak) (I., II., III.) do Ljubljane od tam naprej I., II. razred na Dunaj, zveza s Reko, Puljem, Bruckom, Zagrebom, Beljakom, Celovcem, Bolzano.
6.50 zjutraj (brzovlak) (I., II., III.) v Nabrežino, Videm, Benetke, Milan, Rim.
9.05 zjutraj (omnibus-vlak) v Nabrežino, Videm, Benetke.
10.05 zjutraj (poštni vlak) (I., II., III.) na Dunaj, zveza s Pešto, Bruckom, Zagrebom, Karlovcem, Siskom.
5.00 popoldne (omnibus vlak) (I., II., III.) v Nabrežino, Videm, Benetke, Milan, Rim.
6. — popoldne (poštni vlak) na Dunaj, zveza s Reko Pešto, Bruckom, Beljakom, Zagrebom, Karlovcem, Siskom, Celovcem, Bolzano.
8. — zvečer (kurirni vlak) (I., II., III.) na Dunaj, zveza s Pešto, Kanizjo, Bruckom.
8.15 zvečer (mešan vlak) (I., II., III.) v Ljubljano, Polo, Bruck, Beljak, Alo.
9. — zvečer (mešan vlak) v Nabrežino, Videm, Benetke Milan.

Dolaz v Trst.

6.3. zjutraj (mešan vlak) (II., III.) iz Ljubljane, Beljaka Celovca, Polo.
7.30 zjutraj (omnibus vlak) iz Milana, Benetk.
8.10 (kurirni vlak) (I., II., III.) iz Pešte, Dunaja.
10.38 (poštni vlak) (I., II., III.) iz Dunaja, Reke, Siska, Zagreba, Pešte.
11.20 (omnibus-vlak) iz Rima, Milana čez Nabrežino.
6.23 zvečer (poštni vlak) (I., II., III.) iz Dunaja, Hrvatskega, Ogrskega.
7.45 zvečer (omnibus vlak) iz Kormina čez Nabrežino.
9.15 zvečer (brzovlak) iz Italije čez Nabrežino.
10. — zvečer (brzovlak) (I., II., III.) iz Dunaja, Ljubljane zveza s Reko.
12.55 v noči (omnibus-vlak) iz Italije čez Nabrežino.

Proda se hiša v romantični Gorenjski (Oberkrain) poleg okrajne ceste, za vsako kupčijo posebno gostilno pripravno pod jako ugodnimi pogoji. Ponudbe sprejme **J. C. Demšar**, Železnike (Eisern). 3-3

Tržaška Štedilnica. Mnogo posestnikov knjižič prenehane mestne trgovinske zastavilnice, kakor tudi tržaške štedilnice ni posluhnolo pozivu dne 25. avgusta 1883, dotičnikom se vnovič naznanja v njih lastni interes, da čim preje vložijo knjižice tržaške štedilnice, da se morajo pečatiti, in one mestne trgovinske zastavilnice, da se zamenjajo z novimi knjižicami podpisane. **Trst**, 9. februarja 1884. (3-2) **Vodstvo Tržaške Štedilnice.**

Najdeno!!! Po neutrudljivih študijah se je ko- nečno dr. pl. Benden posrečilo, napraviti **Mazilo za lase**, od katerega se more reči po vsej pravici, da odgovarja svojemu namenu. V prav kratkém času pomnoži in okrepa to mazilo lase in brado in brani izpadanje las. Iznajdnik jamči za gotovi uspeh. **Cena za lonček mazila 2 gl.** Glavna zaloga za Trst pri gospodu le- karju Karolu Zanetti, ulica Nuova, št. 27. (13-6)

VSACEJ DAMI, katera hoče imeti dobro se podajajo životnik (moderc) iz prave, dobre ribje kosti (pušpana) priporočam, da si ga noroči pri meni in da pošlje mero. **Mma. M. Müller na Dunaji** I. Stadt, Operngasse 12 (vis-a-vis Heinrichshof). **ŽIVOTNIKE** lastni izdelek po najnovjšem in najboljšem dunajskem in pariškem krovu, garantirane iz prave ribje kosti napravljene, bele ali rujave po f. 5, barvane od f. 7 naprej. Pariški životniki s trakovi za stiskanje beli ali rujavi od f. 8, barvani od f. 10 naprej, francoski životniki s prionkami od f. 10, barvani od f. 12, naprej. **Novost!** Stefanije životniki brez planšetov, vsled spričeval zdravnikov, priporočljivi vsakej dami, posebno pa takim, ki trpé na srčnik, jetrnih in želodčnih boleznih, trajljivi, držeči formo, brez da bi želodcu najmanj škodovali, elegantno napravljeni od f. 8 naprej. Životniki za dame v vseh barvah, formah, v vsakej velikosti in po vsakej ceni. — Naročbe iz dežele, spošljitavo ogleda ali mere in naznanjenjem cene po poštnem povzetju. Kar se ne dopade, ali prileže, se zamenja za drugo.

Neobhodno potrebno vsakej družini Lečna sredstva napravljena po kemiku in lekarju G. B. Rovis V TRSTU — 47 CORSO 47 — V TRSTU. **Rastapljajoči čaj** ozdravi vsaki kašelj še tako trdovraten, kakor dokazujejo uspehi raznih zdravnikov in neštivilna spričevala in naročbe. En zavoj za 8 dni 60 soldov. — **Čistilne kroglice proti hemooroidam**, napravljene iz neke rastline, izvrstno delajoče proti boleznim na jetrah, vrance, proti zabasanja itd. Vzamejo se lahko vsako uro brez obzira na dijeto. Škatljica 30 soldov. **Vino iz kine z Marsalo**, poskušano z uspehom po prvih zdravnikih za slabost v obče, za pokvarjeni želodec in v času okrevanja po dolgih boleznih. 1 botelja 1 gl. **Hiečki iz Tamarinde** s kloratom od potašlja, najboljše sredstvo proti boleznim v vratu, angini, hripavosti, zaprtem glasu itd. 1 škatlja 30 soldov. **Zdravilni očet prot miasmom.** Najboljše sredstvo za čiščenje zraka po sobah, s prijetno vonjavo, rabi se tudi kakor sredstvo za toaleta, ena žlička z vodo, ker krepa kožo. 1 steklenica 50 soldov. **Teočina, s katero se vsavi še tako močan zobobol**, zadržuje gnjilobo in delikatni duh prouzroči v ustah. Ena steklenica 50 soldov. **Tinktura in mazilo** proti kurjim očesom, debeli koži in ozebkom, brez da bi prouzročila najmanjšo bolečino. Tri plaštri za eno kurje oko 20 sol. Ena steklenica tinkture 40 soldov. **Zaloga ribjega olja iz ribe polenovke** — kakovost brez primere, ki dohaja direktno z krajev, kjer ga delajo, in tukaj rabi prvim zdravnikom. Z istim se izdeluje tudi olje železoki sano in jodo-železo o kisanu. Za komoditeto gospodov zdravnikov drži tudi vse leke profesorja Hebra proti kožnim boleznim. 10-8